

صالی — ۱ کانون اول ۱۹۲۵

جلد : ۵

اوچنچي سنه — نومرو ۵۰

ملی مجموعہ

ادارہ خانہ :
باب عالی جادہ سفدہ
اقدام یوردی
اتصال ذہ کی بنادہ
داڑہ مخصوصہ

ساحب و مدیری
محمد مسیح

آرونہ سرائیلی
سنہ لکی ۲۵۰ ،
آلتی آیلانی ۱۲۵
فوق العادہ نسخہ لکڑ
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدہ
مجموعہ من ہیئتہ
طبعی تدبیر ایدلہ
آثار اعادہ ایدلہ

ہر ایک برنجی داوہ بشی کونہری ہیفار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعہ

ویانه ده مرکز مزار لئنده غلوق مزاری

اوقومق ایجاب ایدر . عصرک الک یوکسک فرانزجه سربله
و آنحق متحرله نصیب اولش بر افتدار ایله فک لرینی پرورر
ایضاح ایتشد .

اسی بوتون اورویله یایلامشدی . ایثاباده ، پ . مارتینی ، غلوق
حقنده : « یونانیلری تقلید الک حقیقی و سختی بر طرزده هیجان یار آتمه
مقتدر » دیوردی . ناچلی بلانالی ، کندیشنه « رافائل »
عنوانی ویرمشدی . انکایز بورنی ، ویانه ده زیارت ایتدیکی
غلوق « موسیقینک میکئل آنزی » دیبه یازیلرند آندی . غلوقک ،
شعرلرینی بستمه لیدیکی شاعر قیلوبوستوق ایله جوق صمبی
مخارم لری واردده او شعرلرک جوق جانبی برترجانی اوله بیلدیکنی
بالذات بویوک شاعره اعتراف ایتدیرمشد . ادیب (ویلاند) ده
وطن دانسته هیجانی جملر آنخاف ایتشد . فرانسه نک ، ژان ژاق
روصورلرک الک بویوک توحیهرلی ایسه اوراده ابداع ایتدیکی
خارقه لر آرقه سندن کادی . شمالی جرمانیا غلوق آکلامق
خصوصنده جوق کچ قاشدر . . فقط . تصور ایثلی درکه ،
غلوق هر طرفدن بوقدر تاریخی سنایشلری طوبلادینی تاریخلرده
هنوز دهاسنک حدکالی بولمامشدی . .

غلوق ، خصوصی حیاتک حسی قازانجلردن ، طاتی ،
آجی سرکدشترلردن طوبلادینی انطباعلره ، فکری و مسلکی
اکتسابلرینی علاوه ایتک صورتیه ، تجده قارش دوییدی
طبیعی تمایلرینی قوتلی بر حمله حالته قلب ایدمک مازمینی
قازانمش اولبوردی . غلوقک موسیقیل تیاروده تحقیقی آرزو
ایتدیکی تجده ، دیگر بر صنعتکارک ، اوپرا شاعری « وایتهرو
قازایچی » نک نشبثلری ایله جانلاندی . غلوق ، یکی مساعینده
بو آرتیستک فکرلرینه مدیون اولدیغی مکرراً اعتراف ایتشد .
خیل تجددی قسماً حاضر لایان Orfeo ed Euridice اوپراسی .
ایشته بومشترک سعلردن دوغشدر (۱۷۶۲) . غلوق ، درجه
ثانییه ده دیگر اوپرا وارده بستمه لیدی . فقط ، حقیقی قدرتی ابراز
ایده جی آلتش یاشنه کلنجهیه قدره (اورف او) و (آلسه ست) دن
دها یوکسک بر اثر یازمامشدر . یایمق ایسته دیکی تجددک فلسفه سنی ،
استه تیکنی اوزون یازیلرله بالذات تثبیت ایتشد . بر قاج اسانی
سهولته شکله مقدر اولان ، درین تبعلیلده بوتون جمیترلده
حرمت کوردن بو بویوک آدمک ، نه قدر یوکسک بر فیلسوف
و متفکر اولدیغی آکلامق ایچون ، هر شیدن اول اویازیلری

(قوموتوو) ده ایثاباوس کلیسای

۱۷۷۰ کانون تانیسنک ضوئوق بر آقشامیدی . ویا نهك
نوزهن سراینده او عصرک الك مشهور ماسکلی بالورلندن بری
ویریلوردی . ایمراطوریجه ، غلبهك عالمی . بوتون اصالتی
ایله اوراده ایدی . محارلرندن ، پولونه زلرندن مرکب ، صرمه لی ،
ونکارنك ، کوز قاشدیر یخی لاسلریله تکمیل معینی بر ابرنده ایدی .
دوت بیك کیشیدن فضله مدوین بو تسعیده اشتراك انجش ،
مارى تهره ز ایله مارى آشنواعت صوك دفعه اوله رق بر آرده
خلق حضورینه چینه مشلردی . یعنی آنالایه قیز بردها کورو شمعك
اوزره بر برلرندن آریله جقلردی . کنج قیز باسه کاین کیدیوردی .
بو کابیز در بر وضعت هیچ بروقت کورو لمه مشدی . ایمراطوریجه
بورغونقله یورو یور ، سنه سنه یه آرمان شیشمانلک کندیسی
آغیرلاشدیردی حس ایدیلوردی . کوزده لكی زمانلری آرق
کچمشدی . قالین ، اتلی چهره سی اسکی اضافتی قایب اینشدی .
بوکا مقابل ، بانی باشنده تازه برک کی آچیلش دوران پرنس
نه قدرده شایان پرستشدی ! قار دینال روحان و مارکیز دورفور
ایله قونوشان مارى تهره زی و فرانسهك کاین پرنسسی بر
کنارده برافه رق ، برارده ایکی رفیق اورته سنده غله ریلرندن رنده
دولاشان ایمراطور ایکنجی ژوزفه باقم ، بو ایکی رفیق ،
ایمراطورلک یوکسک اصیلزادرل صفتنه منسوب اولمقدلری
حالده ، او دقیقه کنج پره نك بوتون توجه کارلری جلب
ایتمک خصوصنده دیرکلرندن آشانی قلمبولردی :

بر دانه سی . صاغ طرفده کی ، افلاطون پولوشدن ایلمه سی
ایله ده یاشلی در ، خطوط وجهیه سندن ساکنک آقار ،
معتادی وجهیه قابلی کی طوئینی کیرپیکلری متفکرلکینه ،
فیلسوفلغنه دلالت ایدر . دیکری ، صولده کی ایسه هنوز بر
چو حقدیر : آرقه سندن کی ارغوانی دولور دن ایلمه کندیسنه
فوق العاده پاراشمشدر . قاره بلدکدایکینسی ده سوله مدن طائیدی :
اختیارنك اسمی غلوق ، کوچو کده موزارد . . . ایکنجی
ژوزف موسیقی یالکز سوزمه کده اکتفا ایتمه مشدی : زمانک
ماهر پیانیستلرندن ، وبالخاصه برنجی صنف بر ویولونسلیست
ایدی . ایمراطور بر مدت غلوقه آلمه ست اوپه راسندن ،
موزارده «میتیدات» اوپه راسندن - که او آنده میلانده تمثیل
ایلمکده ایدی - بحث ایتدکن صوکر ، غلوقه ، صوک شاه
اثرینک بویوک بارس اوپه راسی صحنه سنده بر آن اول اوینامی
بولده ایشلری تنظیم ایده جکی وعیده اوزاقلاشدی . یالکز

نوزهن دولاقروانک

شوالیه غلوق

قالان ایکی موسیقیشناس قونوشه قونوشه دولاشمقده دوام
ایدیبولردی . موزار ، بومصاحبك اوزونده بیراقدینی درین
تأثیری دایما آکلامشدر . غلوق ، « اوغل » دیوردی ، بن
کوجوک فوق العاده لکاره قطعاً اهمیت ویرم ، فقط ماهیتنی
فرق ایتدیکم بر آله وک ضیالری سنک کوزلرکده کورمک ایجاب
ایدیور . بکا اینان ، موده دن قاج ، ایتالان تماملندن چکین .
نیم یوللی تعقیبایت ، موزار : اوزمان ده اچاق کندی یولورسک .
نیم آرقه مدن ، نیم بایدیم تجدیدله دوام ایت ، کندی لسانک
داهیسنه ربط ایت : بوتون قالمی قازانمک سری ایشته
بوراده در : کلمه و صدا بزم المرده بولوندقچه بزه کیم قارش
دورا بیلیر ؟ »

اختیار استاد بونلری سوله رکن هيجانی ایدی . تأسیس
ایتدیک یکی تاریخی مبدای دوشونمکجه چهره سی بر هیجان
قیرمیزیلی قابیلوردی . موزار کندیسی حرمتله دیکله یور ،
فقط ایچندن یکی سیستم حقدنه دوشونور ، اونک زهرلری
آتوب زهرلری محافظه ایتمک لازم کلدیکمحا کیده ایدیوردی .
ایکسی ده ، دائره لری عادتاً بویوک آدملرله اولچو ک یورو یور-
لردی . یوزلرجه موم ضیالریله آیدیلانان یالدرلی ، محتم

دونهيم! غلوق ايسته بوقدر حديد مزاجلي ايدي! بواوزوحي پروالردن صوكره اورمانله هوا آلمغه جيقاردی. اكنه تنها كونه له كيزلنه فكر آثرنده كي شخصيتله مشغول اولوردی. ۱۷۷۴ سنه سي نيساتنك كوزله براقشامنده توفی لوري باغچي سندن كچن يولچيلر غريب برمنظره يه شاهد اولديلر: اورتملق هنوز قاراييوردی. ايری، پرخت، منظره سي وقونوشوشی اعتباريله اجنبي، قو يو دنكل اليه كينمش بر شخصك، اسويچره عسكرلرندن مركب بر قولاك اورتسنده چيرينديني كورولمشی. عسكرلر كنديسي قره قوله سوروكامكه چاليشبولردی. اورتمده كي شخصك شايقه سي يرله دوشمشدی. فقط قارماقاربشوق اولمش پروفيسنك آتنده دها وفورطنه لر فيشقيران بر آئين كورولبور، كونه باقعه آيشمش ايری ماوی كوزلری، اوفكنكي بر قراتلاك باقيشلری قدر سرتلكه متجاوزله قارشی يارلايوردی. بر طرفندن ده خلق اطرافلرندن طولانيوردی. منكه صاتيچلری خيرسز وار ديه، آياق طاقی كيمسه لر حكمدارلق خاخی ديه باغيريشمغه باشلايدی بر صيره ده ايدي كه، تصادفاً اورادن كچن موسيولوزون، چوق شكر دوستي شووايه غلوق طانیدی. في الحقيقه مجرم، غلوقك تاكنديسي ايدي. غلوق آغاجلرك آتنده اثرينك حسياتنه قابيلمش، موضوعك قهرمانی اولان آشلاك حدتلری دوشونمكه دالمش، مخنه نك ايجاب ايندرديكي زه ستر وسسلر ايله و متبجانه بر صورتده برابرحي سيويه كمك باشلامشی. بو غريب اطواری كورون عسكرلرده وضعيتدن شبهلنش، او عصرده سراي چوق قورتوتان حكمدارلق مخالفلرندن ري ديه بيچاره نك ياقاسنه صاوشلاردی. نهايت وضعيت آكلاشيلدی. . . . يعني نيساتنك ۱۹ نجی كونی كوردیكي رغبتك درجه سي زمانك غزنه لرده تصوير ايدلمشدر: هر كس كندندن كچمشدی. آشلاك قهرمان سسی ديكه نيركن زاتی او ملر اللری فيلچلری قضيه سنه كوتوريور، قاينلر صاارصيلور، يلمازملری قيرپيور، يوزلر كوز ياشلری ايله ييقانيوردی. . . . غلوقك ديكر برايكي اثری شهرتی تقويه ايتدی. فقط، حد كال (ايفزده) ده كورولمشی. . . .

غلوق فرانسه ده قاق ايسته دی ايسده، ديكر سنيلاويانه عودتی ايجاب ايتديردی. ويانه ده برايكي سنه دها يادای،

طاوانلرك كوز قامشدر ييچي انعكاسلری آتنده كي ماسك ليلر اوغولی، متاديا دونيور، قايناشيوردی. غلوق ياش فرنی اونوشمشی. بواون دوت ياشتمده كي چوجنك كو كسندده جاريان ميني ميني فليك، حساس روحك، كندی فكرلری خزينه سنك طبيعي بر وارث اوله جفنی حس ايتمشدی. بر پردك اولاديله قونوشوشی قدر صميمته او كايشارلندن بحث ايدايوردی: كنج كلين پره نيسنك - كه غلوقك چوق سوديكي بر طلبه سي ايدي - معاوتی سايه سنده يارسی زيارت ايدمكجي، فيكرنجي ايتاليانچهدن دها باشقه قابيلتری حاز اولان فرانسه لسان ييچون يازم جفنی، موسيقي بر رجلی وقوتلی حسياتك افاده سي قابيلنی قازاندره جفنی آكلاتيوردی. . . . بواشاده يانلرندن كچن بياض پهلونلی، سياه ماسكلی دومتولر اوصولجه بر لرلینه اونلری كوستريورلردی؛ فيصليلری آره سنده، آله ست مؤلفنك مجل اسمنك، كوچوك خارقه نك شيمديدن عه رز اسمغه قارشيدنی ايشيدايوردی.

غلوق نهايت پارسه كلدی. اوراده كي ايتاليان بسته كار پيچني ايله بوی اولچوشمه لر في قصيه قالدشيسرق سوز اوزار. باوس، پيچني طرفدارلری و غلوق طرفدارلری اوله رقاييكي يه بولونمشدی. غزنه لر، اكنه صاحب نفوذ متفكرلر برايكي استاد صنعتكاروك مجادله لری ايله اوغراشدیلر. جلدلر دولوسی يازی يازيلدی. موضوعك اكنه كوچوك بر تحلیلي بيله بزجه ممكن دكلدر. اوهرانك تجدد صنعتلرندن آريجه بحث ايدمك ممكن مرته بياضات ويرمكه چاليشيز. (ايفزده) اوپه راستنده، غلوق، بوتون اسكي مفكوره لرني قوه دن قعله جيقاردی. بواقدارك حضورنده دنيا اكيلدی. پارسك مقتدر آرتيستلری غلوقك يكي اثرلری اكنه بويوك احتشام وموققتلرله وضع مخنه ايتديلر. محافظه كار پيچني نك آراق سسی كسيلمشی. . . . اثرينك پرووالری اشناسنده پارسك شن، زينتلر، مجوهرلر اينجده كي مقبله نيك استغالی غلوقك جدی مزاجلرني بر باد ايدايوردی. بوتون بواوضاي درست وقطی اخطارلرله اسقاط ايتمكه ايدي. مثلاً بركون، «ماداملر، ديدی، بوراده ايفزده ني پرووا ايتك امچون طولانلق. . . . سيويه كمك ايسه يورميسكز، ايسه ميورميسكز؟ وقتنده خبر ويريكز. ايسه يورميسكز، اعلا، باشلايم؛ ايسه ميورميسكز، آحيقجه سيويه كمكز. درحال كيدوب فرنسيه اثرمك اويتانمايه جفنی خبر ويريم، وپوستيه ييتوك ويانه

سولهه مکه باشلاردی. اڤ اوفاق بر خطا قوجه بر حجهه نك بکرمی اوتوز دفعه تکرار ایدله سنی موجب اولوردی. بر کون بوتون صنعتکارلر ایکنجی ژوزهفه شکایه کیدیلر؛ فقط حقشناس حکمدار اونلره شو جوابی وردی: «نه یابلم! غلوق هیچده فنا بر انسان دکلر؛ الله اونی بویه یاراتش، نه بنم، نه ده سزک الکزدن برشی کلز! بوتون بو مجادلرک صوکی شو اولدی که اورکسترده غلوق اداره ایدیکی وقت موسیقیشناسلره ایکی قات باره وریلبوردی. غلوقک عکسبلکنی تمریض ایلر قارشیلار یانلر واردو. فقط هر عصیانک صنعت وحققت نامنه یاسیدینی، خطایه کوز یوماماتندن ایلری کلریکی دوشونولورسه تعرضه محل قلماز.

غروی مسئلهسی ایسه بر چوق وقعلرله ثابتدر. مکتوبلر نده اثرلری صورانلره قارشو ویردیجی جوابلرله هب کندینی مدح ایتش، هرکسه صنعتلرنده کی قدرتندن، اثرلریک فوق العاده لیکندن بحث ایتشدر. یاره قارشو اولان محبتی ده عینی درجهده مشهوردر. بر کون رقبی اولان ییجینی: «بالکز شهرت ایلگون چالشمق نهیه یارار، چوق باره قازانقی ایچونده چالیشمیلر در» دیمشدی. بارسیده، تام اثرینک تمثیل ایدلریکی بر صروده، یاننده کی اصل بر رقیقته اوستریا ایمپراطورندن آلدینی مرصع سامعی کوستریوردی. بوسوک وقعلر ایچنده صوکرادن کورمشلک دیتلن شیک باوز خصلری واردو؛ ایلک فقیرستلرک ایلر عالیه تربیه سی کورمه مکنک تأثیرلری بو وقعلرله تماماً کوزده یاربار.

بارس: ۱۱ تشرین اول ۱۹۲۵ میخالزاده

محمود رافف

ماخذلرم: Julien Tiersot. — Gluck

Jean d'udin. — Gluck

H. Blaze — Musiciens

Naumann — Musikgeschichte

نورمک استقامتلی محافظه ابره یلچن ایچین هر اردوده
هالک ازلطی لازمدر. بوده انجی «نورک طبایره جمعی»
باردیمر محکمدر.

وقتی چوق کوزدل کیردی. دوستلری آره سنده، یوکسک اجیتلر ایچنده ایدی. ثروتی بو یوکدی. یازاق و قیشلاق اولر آلمشدی. یازاق اوی په نرسدورفده، کوزدل اورمانلر آره سنده ایدی؛ به تونده قشونجی سه نفونی الاملری ویرن لرلر عینی اورمانلر در. قیشلاق اویده و یانه نك ویدن محله سنده ایدی. زوجهنک مشفق اهتماملری آلتنده باشاوردی. کاجی بر راهب ایدی. خدمتکارلری پک چوقدی. بازار کونلری محله سنک کلیسایه، مشعش و رنگلرده کی ایسلری ایلر، انده آلتون صابلی بر باستون بولوندره رق کیده ردی. اڤ بویوک پره نلر، صنعتکارلر کندیسینی زیارته کلیرلری. صنعتی ایلر، یکی یکی موسیقی حواللری ایلرله مشغول اولوردی. بارسدن یکی ورسمی دعوتلر آلدی؛ فقط جمله سنی رد ایدتی. حیاتنک اڤ صوکنده یازدینی اثر، نه فرانسیزجه، نه ده ایستالیانجه در؛ آلمانجه در. قلوپوستوک بر شعرینه بسته له دیکی بو اثر، یعنی «هرمان بخاریه سی» (Hermannsschlacht)، جرمانیانک استقلالنی تجیل ایدیوردی.

آرتق حیاتنک صوکنجی کونلرنده ایدی. چونکه، صاغ آیانجی وقولر ایله نتیجه سنده عاطل قالمشدی. دوقوزلرک توصیه سی، وحنجه، آجیق هواده، زوجهنک رفاقتله کزیتیلر یاپوردی. یته برکون کزولرکن ایکنجی برنوبتدها کلدی. ایرتسی کونده دنیایه ایدیا کوزلرینی قادی. تیش اوج باشنده ایدی (۱۵ تشرین ثانی ۱۷۸۷). هر طرفه نامنه آبدلر دیکلیدی.

..

بورایه قدر یازدیمز سطرلردن غلوقک سجه لری بر درجهیه قدر آلاقد؛ حتی حیاتنک خصوصیتلر نده آره صره نفون ایتدک. فقط، عالمکی، متفکرلکی، حساسیتی، دهاسی خارجنده کی باشلیجه اوج قصورده، هر دلو یوکسک کلری ایلر تضاد تشکیل ایدیوردی. فقط بو قصور و تضاد کلرلری یازارکن، نافلارک شخصی اجتهدلرینی اقتباس ایلر اکتفا ایتدیکمزی ده سوله یلم. قصورلردن بری عکسلیکی، دیکری غرووی، اوجنچییی ده خسیلیکی ایدی.

مثلا اورکسترده نك باشنه کچنجه، چالچیلرک اڤ اوفاق بر خطایی بیلر کندیسینی اغضابه کافی کلیر، جواباً آغزینه کلنی